

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10Er/363/2005
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8305210530
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8305210530.2

Uznesenie

Okresný súd Humenné v exekučnom konaní oprávneného: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti povinným: 1. B. L., Z.. X.X.XXXX, a 2. V. L., Z.. XX.X.XXXX, obaja bytom XXX XX C. XX, o vymoženie 2.619,37 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd exekúciu zastavuje.

II. Súdny exekútor JUDr. Lenke Borovskej, Exekútorský úrad so sídlom v Košiciach, Kováčska č. 32, má nárok na náhradu trov exekúcie voči oprávnenému, o výške ktorých súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Súd povinným náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Na návrh oprávneného zo dňa 30.9.2005 a vykonateľného exekučného titulu - Zmenkového platobného rozkazu č.k. 16Zm 214/04 zo dňa 12.1.02004, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.11.2004 sa začalo exekučné konanie proti povinným o vymoženie 2.619,37 eur s prísl.

2. Na základe žiadosti exekútora súd vydal poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie v zmysle návrhu oprávneného dňa 19.10.2005 pre JUDr. Ing. Slavomír Borovský, pričom nástupcom sa stal exekútor JUDr. Ján Borovský a potom JUDr. Lenka Borovská.

3. Súdny exekútor doručil tunajšiemu súdu podanie oprávneného zo dňa 14.01.2016, označené ako „Doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie“. V predmetnom oznámení oprávnený uviedol, že predmetné exekučné konanie je vedené na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou a v súlade s § 39 ods.4 Exekučného poriadku je oprávnený povinný opísať rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným a pripojiť dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú. Ďalej oprávnený uviedol, že uzavrel Zmluvu o revolvingovej pôžičke č. 2471507097 zo dňa 13.5.2002 s povinným ako dlžníkom, na základe ktorej poskytol povinnému pôžičku v sume 2389,96 eur. Za poskytnutie pôžičky sa povinný zaviazal zaplatiť oprávnenému odplatu (zmluvnú odmenu) v sume 728,94 eur, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie pôžičky a to za celú dobu poskytnutie pôžičky. V zmysle zmluvy boli preto povinní uhradiť istinu pôžičky v 18 mesačných splátkach sumu vo výške 132,78 eur. Vzhľadom na omeškanie s úhradou splátok sa dňa 7.1.2004 stal splatným celý nesplatený záväzok zo zmluvy, t. j. nesplatená istina pôžičky v sume vo výške 1.161,87 eur a vznikol oprávnenému nárok na zmluvné pokuty podľa zmluvy v celkovej výške 23.90 eur, 25,89 eur, 27,88 eur, 27,88 eur, 27,88 eur, 82,58 eur, 27.88 eur, 27,88 eur, 1194,98 eur. Zmenka bola vystavená povinným v 1. rade ako vystaviteľom na rad oprávneného ako veriteľa za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa zo zmluvy pre prípad omeškania povinného s plnením jeho splatných záväzkov. Posudzovaný spotrebiteľský vzťah nie je spotrebiteľským vzťahom nakoľko zmluva bola uzavretá s povinným ako podnikateľom. Pri označení dlžníka sa uvádza aj jeho IČO. Aj z iných ustanovení zmluvy je nesporné, že je uzatváraná medzi podnikateľskými subjektmi a vzťahuje sa na podnikateľskú činnosť. Vzhľadom na

vyššie uvedené skutočnosti oprávnený navrhuje, aby v súlade s ust. § 243 f ods. 6 Exekučného poriadku súd rozhodol o pokračovaní exekúcie. Oprávnený okrem návrhu na doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie predložil tunajšiemu súdu zmluvu o revolvingovej pôžičke č. 2471507097 zo dňa 13.5.2002, dohodu o vyplňovacom práve k blankozmenke zo dňa 13.5.2002.

4. Podľa § 243f Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

5. Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opíše aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu (4da) s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

6. Podľa § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladené na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom."

7. Súd preskúmaním spisového materiálu sp. zn. 10Er/363/2005 a spisového materiálu 16Zm/214/2004-8 zistil, že oprávnený bol povinný v zmysle § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v lehote 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona t. j. do 22.01.2016 doplniť návrh na vykonanie exekúcie a taktiež k doplnenému návrhu na vykonanie exekúcie bol povinný pripojiť dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú. Týmito náležitosťami sú opísanie rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa vlastného vzťahu s povinným a pripojenie dôkazov, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú. Cieľom uvedeného je zabezpečenie podkladov pre to, aby exekučný súd mohol posúdiť, či vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a ak dospeje k takémuto záveru, posúdiť, či nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku. Právnu úpravou sa malo zamedziť, aby nedochádzalo k zneužitiu niektorých právnych inštitútov (napr. zmenky) proti spotrebiteľom a zabezpečiť, aby nedochádzalo k vydávaniu rozsudkov, ktoré potvrdzujú nároky veriteľov dosahujúce príslušenstvo vo výške dosahujúcej úžeru. V exekučných konaniach prebiehajúcich na podklade exekučného titulu vydaného v konaní, v ktorom nebola účastníkovi poskytnutá primeraná ochrana, je nevyhnutné sa vysporiadať s otázkou ochrany spotrebiteľa.

8. Súd sa v prvom rade zaoberal tým, či bolo doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie podané včas, v zákonnej lehote podľa zákona č. 438/2015 Z. z., ktorým bolo do Exekučného poriadku doplnené ustanovenie § 243f, nadobudol účinnosť dňa 23.12.2015. Zákonná lehota na doplnenie návrhu uplynula teda dňa 22.01.2016 a oprávnený doplnil návrh včas.

9. Súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nárok uplatnený zo zmenky vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Po oboznámení sa s obsahom zmluvy o revolvingovej pôžičke súd konštatuje, že predmetná zmluva je bez pochyb spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahuje úprava zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinná ku dňu uzavretia zmluvného vzťahu, nakoľko jej predmetom bolo poskytnutie pôžičky. Súd posúdil zmluvu o revolvingovej pôžičke ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka a zároveň ako spotrebiteľský úver podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Súd má zato, že zmluvu uzavrel povinný ako spotrebiteľ, keďže v zmluve ani zmenke nie je uvedené žiadne IČO povinného.

10. Oprávnený poskytol povinnému pôžičku v rámci svojej podnikateľskej činnosti, čo vyplýva z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava V, oddiel: Sro, Vložka č. 22160/B, kde má ako predmet činnosti oprávnený zapísané poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Povinný je fyzickou osobou, pričom z posudzovanej úverovej zmluvy nevyplýva, že by bol povinnému poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Úverová zmluva preto spĺňa predpoklady týkajúce sa predmetu zmluvy a vzťahu dodávateľa a spotrebiteľa a bez pochyby má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. a je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže ide o zmluvu odplatnú zmluvu upravenú v Občianskom zákonníku. Na právny vzťah medzi účastníkmi úverovej zmluvy je teda potrebné okrem ustanovení zmluvy, Zmluvných dojednaní, na ktoré sa zmluva odvoláva, aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzkov bez ohľadu na dohodu strán.

11. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplýva, že rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky. Exekučným titulom v tomto

exekučnom konaní je zmenkový platobný rozkaz. Z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava V, sp.zn. 16Zm/214/04 vyplýva, že zmenkový súd sa nezaoberal obsahom spotrebiteľskej zmluvy, v súvislosti s ktorou vznikol vymáhaný nárok. Spotrebiteľskú zmluvu nemal pri rozhodovaní ani k dispozícii, rozhodoval výlučne na podklade tvrdení žalobcu a na podklade predloženého originálu zmenky. Keďže zmenkový súd vôbec neskúmal spotrebiteľskú zmluvu, plnenie z ktorej bolo zabezpečené predloženou zmenkou, je nepochybné, že nebolo v základnom konaní prihliadnuté na prípadné neprijateľné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, prípadne na rozpor s dobrými mravmi alebo zákonom.

12. Z tohto dôvodu je potrebné aplikovať normy spotrebiteľského práva a to aj normy európskeho práva. Na spotrebiteľské právne vzťahy sa vždy použijú normy spotrebiteľského práva a ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a v jeho prospech a to bez ohľadu na to podľa akých zákonov bola spotrebiteľská zmluva uzatvorená a bez ohľadu na to, či došlo k tzv. voľbe práva, alebo či sa jedná o absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka. Zo slovenských právnych predpisov je prvoradá aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách v zmysle ochrany spotrebiteľa a zákon o spotrebiteľských úveroch.

13. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Podľa ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 odsek 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť sa oboznámiť pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú mimo iného aj tie, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktorému tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. V súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

17. Podľa čl. 5 bod 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES, v dostatočnom predstihu pred tým, ako sa spotrebiteľ zaviazne akoukoľvek zmluvou o úvere alebo ponukou, veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úveru poskytnú spotrebiteľovi na základe podmienok úveru ponúkaných veriteľom, prípadne preferencií spotrebiteľa a informácií, ktoré spotrebiteľ poskytol, informácie potrebné na porovnanie rôznych ponúk, aby sa mohol s dobrou znalosťou veci rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie. Tieto informácie sa písomne alebo na inom trvalom nosiči poskytnú prostredníctvom tlačiva pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Požiadavky na veriteľa uvedené v tomto odseku a v článku 3 ods. 1 a 2 smernice 2002/65/ES, týkajúce sa poskytovania informácií, sa považujú za splnené, ak veriteľ poskytol štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Podľa čl. 6 ods. 1,

smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Podľa čl. 2 písm. a) smernice, na účely tejto smernice „nekalé podmienky“ znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

18. Podľa čl. 2 písm. b) smernica, spotrebiteľ znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podlieha tejto smernici koná s cieľom, nevzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu. Podľa čl. 2 písm. c) smernica, predajca alebo dodávateľ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva. Podľa čl. 3 smernica - 1.) zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. 2.) Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

19. Súd k veci ďalej uvádza, že ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred na formulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro C 168/05, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

20. Zákonodarca stanovil oprávnenému v prípade, ak sa proti fyzickej osobe vymáha nárok zo zmenky povinnosť preukázať, že nejde o nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou alebo že síce ide o nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale v konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul bolo prihliadnuté na prípadné neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky alebo rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom. Dôkazné bremeno má oprávnený a existencia dôvodov na zastavenie konania sa prezumuje (predpokladá).

21. Na základe uvedeného dôvodu na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku v spojení s § 243f ods. 4 Exekučného poriadku je daný, ak oprávnený v zákonom stanovenej lehote doplnil svoj návrh na vykonanie exekúcie, zároveň ide o nárok vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy a súd v základnom konaní neprihliadol na konkrétne existujúce neprijateľné zmluvné podmienky v neprospech spotrebiteľa, prípadne v spotrebiteľskej veci súd neprihliadol na existujúce zákonné obmedzenie alebo existujúcu neprípustnosť použitia zmenky. Povinnosťou súdu v exekučnom konaní je teda vyhodnotiť, v akej miere je uplatnený nárok zo zmenky primeraný a nad tento rámec vymoženie nároku nepripustiť.

22. Najdôležitejším kritériom na posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti, teda skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zo zmluvy o úvere mal súd za preukázané, že právny predchodca oprávneného poskytol povinnému pri podpise zmluvy úver, ktorý sa povinný zaviazal vrátiť podľa dojednaných podmienok. Je nepochybné, že právny predchodca oprávneného pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ich vzťah je vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka a treba naň aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o úvere bola povinnému predložená už vo vopred, dodávateľom pripravenom, predtlačenom formulári, teda bez možnosti povinného, akokoľvek zasiahnuť do podmienok poskytnutia úveru. Súd tak má za to, že posudzovaná zmluva o úvere spadá do kategórie spotrebiteľských zmlúv v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

23. Zároveň je potrebné na daný vzťah aplikovať aj zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Keď súd ustálil, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský zmluvný vzťah, ďalej skúmal, či v

rozhodnutí, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie bolo prihladené na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom."Spotrebiteľské právo v čase vystavenia zmenky v zásade nevyučovalo možnosť prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, ktorá úprava bola obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v zmysle ktorého ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

24. Podľa čl. I § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zákona zmenkového a šekového (ďalej len ZZŠ), každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

25. Podľa čl. I § 11 ods. 2 ZZŠ, ak pojal vystaviteľ do zmenky slová „nie na rad“ alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie).

26. Podľa čl. I § 17 ZZŠ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

27. Z citovaných ustanovení čl. I § 11 ZZŠ vyplýva, že zo zákona je každá zmenka prevoditeľná indosamentom, pokiaľ v nej výslovne nie je uvedený text „nie na rad“. Aj keď teda účastníci pri uzatváraní dohody o použití zmenky - zmenkovej zmluvy, prevoditeľnosť zmenky indosamentom nedohodnú, nastáva zo zákona. V zmysle citovaných ustanovení čl. I § 17 ZZŠ má potom indosament zmenky tie účinky, že žalovaný zo zmenky, v tomto prípade spotrebiteľ - povinný, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Indosamentom zmenky sa tak spotrebiteľ ako zmenkový dlžník dostáva do situácie, že sa nemôže dovolávať zákonnej ochrany svojich práv ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom vzťahu (napríklad poukazom na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa mohli premietnuť do zmenkovej sumy a podobne), ibaže by preukázal, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na jeho škodu, čo môže byť veľmi ťažké, prakticky nemožné.

28. Zákon však súčasne umožňuje, aby účastníci v zmenkovej zmluve, prevoditeľnosť zmenky indosamentom vylúčili (§ 11 ods. 2 ZZŠ), čo by malo za následok, že spotrebiteľ ako zmenkový dlžník bude mať v prípade prevodu zmenky zachované námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom zmenky. Ustanovenie § 11 ods. 2 ZZŠ, umožňujúce vylúčiť prevoditeľnosť indosamentom, tak predstavuje práve také ustanovenie, ktoré je na prospech spotrebiteľa a jeho nepoužitie možno považovať za odporujúce § 54 ods.1 OZ, keďže v danom prípade povinný tým, že vystavil zmenku bez vylúčenia jej prevoditeľnosti sa nepochybne vopred vzdal svojich práv, ktoré mu priznáva OZ (napr. domáhať sa neprijateľnosti zmluvných podmienok), resp. si zhoršil svoje zmluvné postavenie (nemožnosťou podať námietky majiteľovi zmenky, ktoré sa zakladajú na jehvlastných vzťahoch k predošlým majiteľom) a tiež odporujúce zákonu o spotrebiteľských úveroch v zmysle ktorého ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

29. Nevyúčenie prevoditeľnosti zmenky, ktorá sa týka spotrebiteľského vzťahu, a z ktorej je zmenkovým dlžníkom spotrebiteľ, indosamentom podľa § 11 ods. 2 ZZŠ tak zakladá neplatnosť zmenkovej zmluvy (kauzy zmenky) podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. Principiálne rovnaký právny záver vyplýva aj z rozsudku Vrchného soudu v Prahe, sp. zn. 9 Cmo 122/2013 zo dňa 29.04.2013 (Právní rozhledy 13-14/2013, str. 508, tiež www.beck-online.cz), na závery ktorého odkazuje aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze, sp. zn. IV. 457/2010 zo dňa 18.07.2013 (www.nalus.usoud.cz), v ktorom sa zaoberal problematikou indosovaných zmeniek v spotrebiteľských vzťahoch.

30. Keďže mal súd za preukázané, že v danom prípade došlo k indosácii zmenky v neprospech povinného, súd má za to, že zmenkové dojednanie (kauza zmenky) bolo dojednané v rozpore so zákonom (§ 54 ods.1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods.7 zákona č. 258/2001 Z.z.), a je preto neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka).

31. Vzhľadom na uvedené, tak nie je potrebné zaoberať sa otázkami parametrov úveru, ktorý predložená zmenka zabezpečovala, ani povahou dohody o vyplňovacom práve ako neprijateľnej zmluvnej podmienke. Uplatnený nárok nemal byť oprávnenému (v pôvodnom konaní navrhovateľovi) priznaný už len preto, že vychádza zo zmenky vystavenej spotrebiteľom bez toho, aby bola pri dohode o použití zmenky, teda pri uzatváraní zmenkovej zmluvy vylúčená prevoditeľnosť tejto zmenky indosamentom (viď napr. rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č.k. 19Co 859/2014). Konanie o zmenkovom platobnom rozkaze je skrátene konanie, v ktorom sa vychádzalo skrítkne zo zmenky ako abstraktného listinného

cenného papiera. Ak bolo zrejmé, že popri návrhu sú splnené všetky ostatné procesné podmienky a že predloženie zmenky nevzbudzuje nijakú pochybnosť o dôvodnosti nároku, zmenkový súd vydal zmenkový platobný rozkaz. Zmenkový súd teda zo zákona nebol povinný skúmať obsah dohody o vyplnení zmenky a teda neprihliadal ani na ustanovenia o spotrebiteľskom práve.. Z uvedených dôvodov keď súd vyhodnotil zmenkové dojednanie (kauzu zmenky) ako dojednanú v rozpore so zákonom, a je preto neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka) a keďže na túto skutočnosť nebolo prihliadnuté v konaní o zmenkovom platobnom rozkaze, súd exekúciu podľa § 57 ods.1 písm.m) Ex.por. zastavil.

32. Z vyššie citovaných ustanovení exekučného poriadku vyplýva, že zákonodarca stanovil oprávnenému v prípade, ak sa proti fyzickej osobe vymáha nárok zo zmenky, povinnosť preukázať, že nejde o nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, alebo že síce ide o nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale v konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul, bolo prihliadnuté na prípadné neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, prípadne na rozpor s dobrými mravmi alebo zákonom. Dôkazné bremeno má oprávnený a existencia dôvodov na zastavenie konania sa prezumuje (predpokladá). Z listinných dôkazov predložených oprávneným, ani z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava V nevyplýva, že by sa zmenkový súd zaoberal spotrebiteľským charakterom právneho vzťahu účastníkov konania, a že by prihliadal na okolnosti uvedené v § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku, a napriek tomu priznal plnenie v celom rozsahu. Nad rámec vyššie uvedených zistení, ktoré odôvodňujú zastavenie exekúcie podľa §57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku, súd uvádza, že pri doplnení návrhu na vykonanie exekúcie oprávnený podaním zo dňa 15.1.2016, oprávnený uviedol len skutočnosti týkajúce sa aktívnej a pasívnej legitímácie oprávneného a povinných a pripojil ako dôkaz predmetnú zmluvu o revolvingovej pôžičke č. 2471507097 zo dňa 13.5.2002 uzavretú medzi oprávneným a povinným, Dohodu o vyplňovacom práve k blankozmenke zo dňa 13.5.2002, avšak neuviedol rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinnými vyplývajúce zo zmluvy o revolvingovej pôžičke č. 2471507097 zo dňa 13.5.2002, ktorá je základom vymáhanej pohľadávky zabezpečenej zmenkou. Ani z doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie nie je možné vyvodiť čo pohľadávka, ktorá je predmetom exekúcie - zmenková suma 4284,- eur a že nejde o nároky vyplývajúce z neprijateľných zmluvných podmienok. Nie je zrejmé, aké nároky a v akých výškach vymáhaná suma v sebe zahŕňa, či jej súčasťou nie sú okrem nároku na zaplatenie istiny resp. úrokov z pôžičky, aj ďalšie nároky, napr. na úhradu poplatkov, či sankcií spojených s neplníím záväzku riadne a včas, a že zmluvná úprava takýchto ďalších nárokov nepredstavuje neprijateľné zmluvné podmienky. Za takýchto podmienok súd by ani nemohol preskúmať v tomto štádiu exekučného konania, či vymáhaný nárok oprávneného nevychádzal aj z neprijateľných zmluvných podmienok. Dôkazná povinnosť je na strane oprávneného.

33. Z posudzovanej veci teda oprávnený nepreukázal, že nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku, preto súd s poukazom na § 243f ods. 4 Exekučného poriadku vychádzal z prezumpcie dôvodu na zastavenie exekúcie a exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, zastavil.

34. Podľa ustanovenia § 203 odsek 1 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

35. Podľa ust. § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konania končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Vzhľadom na vyššie citované ustanovenia § 203 ods. 1 Exekučného poriadku a § 262 ods. 1 CSP, súd priznal súdnemu exekútorovi nárok na náhradu trov exekúcie voči oprávnenému, ktorý zaviniel zastavenie exekúcie tým, že predložil na vymáhanie exekučný titul, ktorý bol podľa súčasnej právnej úpravy exekučným súdom posúdený ako rozporný so zákonom a dobrými mravmi.

38. Konajúci súd poukazuje na skutočnosť, že o samotnej výške náhrady trov exekúcie bude rozhodnuté samostatným uznesením, vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto uznesenia podľa § 262 ods.2 CSP.

39. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

40. O trovách konania strán (účastníkov) súd rozhodol podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP tak, že povinnému náhradu trov konania nepriznal. Na náhradu trov konania by mal právo povinný, pretože zastavenie konania zavinil oprávnený, ktorý doplnením návrhu na vykonanie exekúcie nepreukázal, že

vo veci nie sú dané dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31.03.2017). Povinnému však v konaní trovy nevznikli, preto mu náhradu trov konania nebola priznaná. Keďže povinnému náhrada trov konania nebola priznaná, o jej výške podľa § 262 ods. 2 CSP nebude rozhodované.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia (§ 362 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len „CSP“/).V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (§ 363 CSP).